

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Numru 005/2016

RE ('l-ilmentatur')

vs

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)

(*'BOV', 'il-Bank', jew*

'il-provditur tas-servizz')

Seduta tat-12 ta' Settembru 2018

L-Arbitru:

Ra l-ilment¹ li qed isir kontra il-*Bank of Valletta p.l.c.* ('il-provditur tas-servizz' jew 'il-BOV') li jittratta l-investiment fil-*La Valette Multi Manager Property Fund* ('LVMMPPF' jew 'il-Property Fund' jew 'il-Fond'), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.* fejn l-ilmentatur jghid hekk:²

'Jien hawn taht iffirmit qed nikteb din l-ittra ghax nixtieq niddikkjara li gejnt ingannat fix-xiri tal-prodott La Valette Multi-Manager Property Fund.

F'Novembru 2005 baghat ghalija certu Sur Karl Sammut mill-fergha tal-Bank of Valletta ta' B'Kara. Hu qalli li l-BOV hatruh, jekk jien naccetta, bhala adviser finanzjarju tieghi. Ghalkemm jien qatt ma tlabt ghal dan is-servizz, jien ghidtlu li lest nisimghu.

Wara li staqsieni fuq l-investimenti tieghi, li nahseb hu kien digà jaf x'inhuma, issuggerieli li peress li Malta kienet diehla fiz-Zona tal-Ewro, il-flus (LM8,500) li kelli investiti fil-La Valette Malta Bond Fund

¹ Registrat mal-Ufficcju tal-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji fis-27 ta' Gunju 2016.

² A fol 6

Accumulator ipoggihomli fil-La Vallette Multi-Manager Property Fund. Parir iehor kien li l-flus li kelli (LM6,000) investiti f'Baystreet bit-8% ipoggihomli fil-Vilhena Dynamic Multi-Manager Fund. Jien ghidtlu li jekk jahseb li dan ikun ghall-ahjar jaghmel hekk u hekk ghamel. Wara xi sentejn mort inkellmu biex nghidlu li m'huma sejrjn xejn tajjeb. Hu qalli biex naghtu aktar zmien. Sena wara ergajt mort biex inkellmu izda sibt li lis-Sur Karl Sammut kienu ttrasferewh ghal fergħa ohra.

Ftit wara gejna nformati li l-fond gie sospiz u gara li gara. Jien il-flus dejjem hdimt u batejt għalihom u billi investejt f'shares tal-BOV u tal-HSBC (ex-Mid Med Bank) ma nhossx li jien xi investitur professjonali. Għalhekk nitlob li ssir gustizzja mieghi billi il-kaz tieghi jigi rivedut u ninghata il-bqija tal-flus li jien investejt f'dan il-fond (it-25 ewro cent li baqa' għal kull sehem li kelli) kif l-MFSA ordnat lill-BOV jagħti lill-investituri ta' dan il-fond (LVMMPPF).'

L-ilmentatur qed jitlob li jiehu 'it-25% li baqa' niehu u l- imghax'.³

Ra r-risposta fejn il-provditur tas-servizz wiegeb:

1. Illi in linea preliminari is-Sinjuriġa Tieghu l-Arbitru m'għandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-validità *o meno* tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet, u *semmi* tali kwistjoni jekk titqajjem għandha tigi deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv;
2. Illi in linea preliminari wkoll, is-Sinjuriġa Tieghu l-Arbitru għandu qabel xejn jirrifjuta li jeżercita l-poteri tieghu stante tranzazzjoni li għandha s-setgħa ta' sentenza li għaddiet in gudiġat.⁴ Mingħajr limitazzjoni għall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment *de quo* frivolu u vessatorju ai termini ta' l-artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555;

³ A fol 4

⁴ Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta

3. Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu wkoll jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu fil-konfront ta' *BOV* stante illi s-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu s-setgha li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn '*klijenti eligibbli*';
4. Illi, in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost il-*BOV* m'huwix il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri;
5. Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur la ghandu d-dritt u lanqas l-interess guridiku li jippromwovi dawn l-istanzi stante li biegh u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tieghu inkluzi drittijiet litigjuzi fil-konfront tal-intimat u, allura, ma jistax illum jezercita dritt li m'ghadux tieghu stante li kien gie debitament trasferit *inter alia* lill-intimat li kontra tieghu qieghed isir dan l-ilment, u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fundamentali tal-intimat li jgawdu l-proprjetà tieghu;
6. In linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-ilment huwa preskritt:
 - (i) Kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-ilmentaturi ittransiga mal-intimat hija preskritta bit-trapass ta' sentejn u dan abbazi ta' l-artikolu 1222 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
 - (ii) Minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke li kieku ghall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kellu jigi skartat, it-talbiet tal-ilmentatur imsejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbilità *extra contrattuale* jew *aquiliana* huma preskritti *ai termini* tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
7. Minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur gie meqjus li jikkwalifika bhala '*Experienced Investor*' skont l-*Independent Review* ta' *Marccus Partners and Mazars Group* u, ghalhekk, *semmi* ghandu juri li huwa '*Inexperienced Investor*';
8. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, illi fi kwalunkwe kaz l-ilmentatur ma soffra ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-

intimat u, li fl-ebda cirkostanza, l-intimat ma huwa responsabbli għall-hlas lill-ilmentatur ta' kwalsiasi somma *in linea* ta' danni jew xort'ohra;

9. L-ispejjez ta' dawn l-istanzi għandhom jigu ssoportati mill-ilmentatur.

Sema' lill-partijiet.

Ra l-atti l-ohra tal-kaz.

Jikkonsidra:

Preliminari

Sfond u Fatti ewlenin

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-*La Valette Multi Manager Property Fund* ('*LVMMPPF*' jew '*Il-Property Fund*' jew '*il-Fond*'), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c. (SICAV)*. Apparti l-involvement tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*, il-*Valletta Fund Management Ltd.*⁵ (*VFM*) u l-*Bank of Valletta p.l.c. (BOV)* kienu rispettivament il-*Manager* tal-amministrazzjoni generali tas-*SICAV* u tal-*Fond* filwaqt li l-*BOV* gie inkarigat bhala *Custodian* tas-*SICAV* u tal-*Fond*.

Il-*BOV* kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-*Fond*, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-ishma fil-*Fond*. *Insight Investment Management Ltd.* kienu ingaggati mill-*VFM* bhala '*Sub-Investment Manager*' sabiex ikunu jistghu jinvestu l-assi tal-*Fond*.

Dan il-*Fond* kien licenzjat mill-*MFS* bhala *Fond* li kellu jinbiegh bhala *Professional Investor Fund (PIF)* lil investituri ta' esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li għandhom x'jaqsmu ma' investimenti ta' dan it-tip. Dan ifisser li dan il-*Fond* kien wiehed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

Dan il-*Fond* beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-*Branches* tal-*BOV* u inbiegh mhux biss lil investituri professjonali, imma wkoll lil hafna *retail clients*.

⁵ Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, b'effett mit-22 ta' Novembru 2016 '*Valletta Fund Management Limited*' saret tissejjah '*BOV Asset Management Limited*'.

Numru kbir ta' investituri hadu sehem f'dan il-Fond riferut fil-qosor f'din id-decizjoni bhala l-*'Property Fund jew LVMMPPF'*.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnieda dan il-Fond hareg is-*Supplementary Prospectus* tal-1 ta' Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplimentari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskritt bhala wiehed li jinvesti fil-proprjetà biex jiggarrantixxi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f'fondi ohra ta' investimenti li jinvestu fil-proprjetà.

Skont is-*Supplementary Prospectuses* li hargu l-provdituri, kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

*'The limit on the level of gearing that the Fund's underlying real estate property funds may be exposed to is a maximum of 100% of their respective net assets.'*⁶

F'Settembru 2007, il-prezz ta' kull sehem beda niezze. Fis-7 t'Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b'effett immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzonn il-flus u ried jifdi l-investment tieghu ma setax.

Fl-2010 saru laqghat ghall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa *'Side Pocket'* u *'Main Pool'* li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom *'it-talbiet ta' fidwa sospizi jew differiti u/jew issospendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi'*, filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu *'l-assi li kienu zammew livell sufficjenti ta' likwidità u li ghalihom il-kumpanija tinsab f'pozizzjoni li tistabilixxi valur kredibbli.'*

L-azzjonisti inghataw ishma maghrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares*.

Sadanittant, diversi investituri ghamlu protesti gudizzjarji kontra l-provdituri tas-servizz u anke innotifikaw b'dawn lill-MFSA.

⁶ Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplimentari originali tal-1 ta' Settembru 2005, u fi Prospetti Supplimentari ohra ta' wara b'eccezzjoni fis-*Supplementary Prospectus* tat-18 t'Awwissu 2010, fejn hi mnizzla bhala Restrizzjoni Numru (vi). Ghalhekk se tigi referuta fit-text kollu ta' din id-decizjoni bhala *"Investment Restriction (v), fil-qosor IR(v)"*.

Il-Malta Financial Services Authority (MFSA), ir-regolatur tas-settur, dehrilha li kellha taghmel diversi inkjesti biex tistabbilixxi l-fatti u taghti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista' taghmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu ghaddejnin inkjesti mill-MFSA, li kien ghadhom ma gewx konkluzi, il-BOV ghan-nom tieghu kif ukoll ghall-Grupp BOV inkluza l-VFM, ghamel dik li ssejhet Offerta⁷ sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-Fond bil-prezz ta' €0.75 kull sehem. Din l-Offerta harget fis-26 ta' Mejju 2011,⁸ u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta' Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet taghha stabbiliti mill-BOV minghajr ebda diskussjoni taghhom mal-investituri. Fosthom, iddahhlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunzja ghal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista' jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet taghhom u l-impjegati.

F'ittra li baghat il-BOV lill-investituri⁹ inghad lilhom li setghu jaccettaw l-Offerta u setghu ma jaccettawhiex, u gie enfasizzat li ftehim bonarju skont it-termini u kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-ahjar triq biex jigu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbli ghall-MFSA.

Fit-28 ta' Gunju 2011, jigifieri jumejn qabel ma ghalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artikolu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tghid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghad-drittijiet li investituri seta' kellhom ghal kumpens jew, addirittura, li jigu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma ghamlu l-investment fil-Fond.¹⁰ Din id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però, liema appell ma baqax jigi segwit.

Diversi ilmenti li kienu ghamlu l-investituri mal-MFSA kien ghadhom mhumiex decizi.

⁷ Referuta fit-test kollu ta' din id-decizjoni wkoll bhala 'l-Offerta'.

⁸ Ittra mibghuta mic-*Chairman* tal-BOV f'isem il-Grupp BOV datata 26 ta' Mejju 2011

⁹ *Ibid.*

¹⁰ *Media Release* 3/11/2011

Sadanittant, sitt ijiem qabel ghalqet l-Offerta, jigifieri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provdituri tas-servizz kienu investew il-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kienu ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta Gunju 2011,¹¹ li kien jittratta dwar l-obbligi li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospetti Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

- i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospetti Supplimentari u, ghalhekk, naqas mill-obbligi tieghu '*of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business*';¹²
- ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta' '*due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit holders*';¹³ li l-BOV ma kellux procedura tajba (*proper procedures*) sabiex ikun jista' jissorvelja lill-VFM u *Insight* fil-*Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjed sabiex ikun ikkonfortat li l-Fond kien qed jigi, '*managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders*';¹⁴ li kellu deficjenzi fiz-zamma tar-records tieghu.¹⁵

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €197,995.¹⁶

¹¹ Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.

¹² *Ibid.* p. 8

¹³ *Ibid.* p. 9

¹⁴ *Ibid.*

¹⁵ *Ibid.* p 10

¹⁶ *Ibid.*

Fir-rapport l-iehor dwar il-*VFM*, bl-istess data tal-24 ta' Gunju 2011, l-*MFSA* sabet nuqqasijiet fil-qadi ta' dmirijietha ghal dak li ghandu x'jaqsam mad-dmirijiet taghha ghall-*osservanza* tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-*MFSA* semmiet li l-*VFM* kienet applikat hazin l-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, '*having therefore fallen short of the level of care and diligence required*' u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghalha u ma kinitx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-*Insight* li kien is-*Sub-Manager*.¹⁷

L-*MFSA* immultat lill-*VFM* is-somma ta' €149,821.

Il-*BOV* hareg *Company Announcement* li tghid li kien se jappella din id-decizjoni tal-*MFSA*. Però, f'*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta' Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghalix kellu konkorenza kbira ghall-*Offerta* u, flimkien mal-*VFM*, ma riedux itawwlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta' bejgh ta' *units* fil-*Property Fund*, l-*MFSA* hargitu fit-22 ta' Gunju 2012, kwazi sena wara li ghalqet l-*Offerta*.

L-*MFSA* sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta' pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta' '*misleading information*' lill-klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negozju applikabbli dak iz-zmien.¹⁸

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-*BOV* ta' €203,350.

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni gie irtirat mill-*BOV* minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

Ghall-*MFSA*, l-*Offerta* ma kinitx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-*BOV* li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-*BOV*. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-*MFSA* obligat lill-Bank biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-*Offerta* kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal

¹⁷ *Ibid.* p. 8-9

¹⁸ *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi Manager Property Fund.*

kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-*Property Fund*.

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,¹⁹ l-MFSA infurmat lill-BOV li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonali li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala '*Experienced Investors*' u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala '*Experienced Investors*', bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta' *Mazars*, li r-rapport tagħhom tlesta fil-21 ta' Jannar 2013.²⁰ L-MFSA għaddiet lista ta' investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jinghataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-*Mazars*.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kellu jinghata kumpens u min ma kellux jinghata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz għal min jaccettaha, (*in full and final settlement*), xorta wahda għamel hlasijiet lil diversi investituri skont il-kriterji li stabbilixxew il-*Mazars*.

Il-*Bank of Valletta p.l.c.*, f'isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta' investituri, izda ohrajn li nstabu li kellhom '*l-esperjenza*' jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta' '*Execution Only*' ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

Għadd ta' investituri fethu kaz quddiem l-Arbitru sabiex il-kaz tagħhom jigi ikkunsidrat minnu.

Eccezzjonijiet Preliminari

Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni

Il-provditur tas-servizz qajjem l-eccezzjonijiet 1, 2 u 3, li l-Arbitru m'għandux il-kompetenza li jisma' dan il-kaz għaliex m'għandux il-kompetenza taht il-ligi li

¹⁹ Ittra mid-Direttur Generali tal-MFSA lic-Chairman tal-BOV annessa bhala *Exhibit 1* quddiem il-*Financial Services Tribunal* fil-kaz: *BOV vs MFSA*

²⁰ *Mazars - Independent Expert's Report, 21 January 2013*. Ir-rapport jista' jitnizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità: <https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

jiddeciedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata* liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv; li ghalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u fil-konfront tal-VFM u BOV l-ilmentatur/i mhumieq '*klijenti eligibbli*'.

L-Arbitru ser jittratta dawn it-tlett eccezzjonijiet flimkien.

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legislatur deherlu li ghandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,²¹ l-Arbitru ghandu l-kompetenza li '*jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imbiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.*' M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li '*jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.*' L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun '*klijent eligibbli*' u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun '*provditur tas-servizzi finanzjarji*' skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

'Klijent eligibbli' huwa definit bhala: '*klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.*'²² L-istess artikolu jipprovi li "*klijent*" ghandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri taghha fit-titolu jew mikrointrapriza.'

²¹ Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555

²² Kap. 555, Art. 2

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

“provditur tas-servizzi finanzjarji” tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort’ohra mill-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull ligi ohra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat ghal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...’²³

L-ilmentatur odjern huwa klijent eligibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwix ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tieghu, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u moghti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hlief ghal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ kazi li jmorru lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u ‘jista’ jaghti rimedju pekunjarju ghal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.’

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jghidu l-provdituri tas-servizz, allura kieku kien jaghmel hekk, imma dan il-legizlatur m’ghamlux.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatur huwa klijent eligibbli u jista’ jressaq ilment, allura, m’hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tieghu u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal il-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-kaz huwa wiehed maghluq ghaliex sehhet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni ghandha l-effett ta’ res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta’ dan, il-provditur tas-servizz jaghmel referenza ghal dak li jipprovdi l-Kodici Civili.

²³ *Ibid.*

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz, flimkien mal-kumpaniji sussidjarji tieghu involuti f'dan il-Fond, ma humiex kumpaniji ordinarji li dahlu f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma l-provdituri tas-servizz huma kumpaniji li jahdmu fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huma soggetti ghal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc*, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummercjant u, ghalhekk, japplikaw ghal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti prattici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi²⁴ li saru biex jaghtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentaturi u l-provdituri tas-servizz m'hijex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn *si tratta* relazzjoni bejn konsumatur u kummercjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.²⁵

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-*Kaz Nru. 028/2016* deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,²⁶ u semma r-ragunijiet ghalfejn ma sehhiex tranzazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn *si tratta* kuntratt bejn konsumatur u kummercjant kellu l-limitazzjonijiet tieghu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Accettazzjoni saru f'cirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hlief li jaccetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu taghha, u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi taghhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, ghandhom jitqiesu klawsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddahhlu.

²⁴ Kap. 555, Art 19(3)(c)

²⁵ Kap. 378, Art. 47(B)

²⁶ Dan il-kaz jinsab fuq il-*link*: <https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20plc%20et.pdf>

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'ghandhom l-ebda effett, ghalhekk jitqies li ma sehhet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod '*ekonomiku u mhaffef*',²⁷ qiegħed jagħmel referenza għal dak li gie deciz minnu fil-*Kaz Nru. 028/2016* fit-23 ta' Frar 2018, u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-kaz f'dan ir-rigward, għandhom jghoddu wkoll għal dan il-kaz.

Irid jingħad ukoll li l-*MFSA* qatt ma qieset li għax il-klijenti kienu iffirraw l-Offerta u l-Acceptazzjoni dan kien jammonta għal tranzazzjoni finali.

Għall-*MFSA*, l-Offerta ma kinitx tikkonkludi l-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-*BOV* li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-*BOV*. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011,²⁸ l-*MFSA* obligat lill-Bank biex jizgura illi l-acceptazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun mingħajr pregudizzju għal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom għal kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma nvestew fil-*Property Fund*.

F'ittra li l-*MFSA* kitbet lill-*BOV* fl-1 ta' Gunju 2012,²⁹ l-*MFSA* ukoll ma qiesitx il-kaz magħluq bl-acceptazzjoni tal-Offerta tant li nfurmat lill-Bank li kienet ser tappunta kumpanija professjonali u indipendenti biex tirrevedi l-*files* ta' klijenti li setghu ma kinux '*Experienced Investors*'.

Fil-fatt, għal dan il-ghan, l-*MFSA* appuntat lil *Mazars* biex min ma kienx '*Experienced Investor*' kellu jingħata kumpens, haga li *de facto* giet accettata mill-*BOV*.

Għaldaqstant, għar-ragunijiet kollha mogħtija aktar 'il fuq, l-Arbitru jiddeciedi li ma kinitx sehhet tranzazzjoni finali u, għalhekk, qed jichad dawn l-eccezzjonijiet.

²⁷ Kap. 555, Art 19(3)(d)

²⁸ *MFSA MR 11.2011*

²⁹ Fl-atti tal-Appell quddiem il-*Financial Services Tribunal* fl-ismijiet: *Bank of Valletta p.l.c. vs Malta Financial Services Authority*; ittra ffirmata mid-*Director General* tal-*MFSA* lic-*Chairman* tal-*Bank of Valletta p.l.c.* Dan l-appell ma kienx tkompla mill-*BOV*

Eccezzjoni li l-BOV m'huwiex il-Legittimu Kontradittur

L-Arbitru m'ghandux ghalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni ghaliex huwa evidenti li l-provditur tas-servizz kien li biegh dan il-prodott lill-ilmentatur. Mill-Prospett Supplimentari jirrizulta li l-BOV kien ukoll il-Kustodju. Bhalo Kustodju, l-BOV kellu r-responsabbiltà li jipprovdi l-kustodju u jaghti *safekeeping services* in konnessjoni mal-assi tal-iskema u kellu l-obbligu li jissorvelja l-*compliance* ta' kif jitharsu r-restrizzjonijiet tal-investment tal-Fond. Barra minn hekk, flimkien mal-kumpaniji sussidjarji tieghu, kollha kemm huma (*in solidum*), hargu l-Offerta u l-Acceptazzjoni taghha. Kollha kemm huma dahlu f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentaturi u, ghalhekk, huwa evidenti li l-provditur tas-servizz odjern huwa legittimu kontradittur.

Eccezzjoni li l-Ilmentatur m'ghandux interess guridiku

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatur, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jinghad li l-ilmentatur ghandu interess reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment jista' jipproduci rizultat pekunjarju jew vantagg ghalih u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, ghalhekk, ghandu interess guridiku. Barra minn hekk, galadarba huwa '*klijent eligibbli*' skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, huwa ghandu d-dritt iressaq dan l-ilment.

Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni

Il-provditur tas-servizz qed jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222 u 2153 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provdituri tas-servizz it-talbiet tal-ilmentatur huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabbilixxi li: '*Meta l-ligi f'xi kaz partikolari ma tistabbilixxix zmien aqsar, l-azzjoni ghar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta' interdizzjoni, jew nuqqas ta' età, taqa' bil-preskrizzjoni eghluq sentejn.*'

Jigifieri dan l-artikolu jghodd ghal meta min jiftah azzjoni, f'dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentaturi mhux qed jitolbu rexxissjoni tal-obbligazzjoni u, ghalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-eccezzjoni l-ohra tal-preskrizzjoni hija bbazata fuq l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li jghid li '*L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' sentejn.*'

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jaghmel referenza ghal dak deciz fis-sentenza: **Go p.l.c. vs Charles Dimech**,³⁰ fejn il-Qorti qalet:

'Illi l-Qrati taghna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta' sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 ta' l-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbli ghad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta' obbligazzjoni imma "ex delictu vel quasi".

Meta d-danni huma "ex contractu" ghax gejjin minn vjolazzjoni ta' obbligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta' hames snin u mhux ta' sentejn.'

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jeno Torocsik et deciza fis-7 t'Ottubru 2016:**

'Il-preskrizzjoni ta' sentejn li tolqot l-azzjoni ghal danni li ma jkunux kagunati b'reat hija applikabbli biss fil-kaz ta' danni indipendenti minn obbligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. Vol. XXXVII.ii.622).'

Fil-kaz odjern, l-ilmentatur u l-provdituri tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom kemm meta sar l-investment bix-xiri tal-units fil-*Property Fund*, kif ukoll bl-iffirmar tal-accettazzjoni tal-Offerta li harget *in solidum* bejn il-provdituri tas-servizz.

Galadarba l-ilment johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma' azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.³¹

³⁰ PA, 28 ta' Lulju 2011

³¹ Ara *Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, PA, 1/06/2017

FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li fil-fehma tieghu huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkustanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.³²

Il-Fatti tal-Kaz

L-Ilmentatur

Fl-*affidavit*³³ l-ilmentatur jghid li twieled fil-XXX, u joqghod XXX. Ghamel skola sal-*Form 4*, il-Liceo tal-Hamrun. Meta ghamel l-investment kellu 60 sena. Kien jahdem bhala XXX mal-Gvern ghal XX sena. Jaf jaqra bl-Ingiliz u bil-Malti.

L-ilmentatur stqarr li fl-2007,³⁴ kien baghat ghalih ufficjal tal-BOV, Karl Sammut, u offrielu li jaghtih parir fuq l-investimenti tieghu.

L-ilmentatur qal hekk:

‘Dak iz-zmien jiena kelli xi shares fil-BOV u Lm8,000 fil-La Vallette Malta Bond Fund Accumulator. Hu beda d-diskors helu biex ibiegheli. Peress li konna fl-2007³⁵ hu qalli li issa dalwaqt dehlin fl-Ewro u li jkun jaqbili jkolli xi haga tal-flus investiti fl-Euro u ssuggerieli naqleb dawk l-Lm8,000 tal-La Vallette Malta Bond Fund Accumulator fil-La Vallette Multi Manager Property Fund. Peress li hu kien l-espert finanzjarju, jien imxejt fuq il-parir li tani u ghamilli l-investment li kien issuggerieli.’

Qal li meta nduna li l-affarijiet ma kinux sejrin tajjeb, mar ifittex lis-Sur Sammut fil-fergha ta' B'Kara fejn kien kellmu meta ghamel l-investment. Però, sab li s-Sur Sammut kien gie trasferit u ma kien kellmu hadd.

Il-Provditur tas-Servizz

F'dan il-kaz il-provditur tas-servizz ipprezenta erba' *affidavits* (flimkien ma' dokumentazzjoni) li huma kif gej:

³² Kap. 555, Art. 19(3)(b)

³³ A fol 65

³⁴ Dan huwa skorrett ghalix l-investment fil-LVMMPPF sar fl-2005, kif fil-fatt l-ilmentatur kiteb meta ssottometta l-ilment.

³⁵ L-annu huwa 2005 u mhux 2007.

Affidavit ta' Avalon Abela – Head of Compliance & Regulatory Affairs mal-BOV Asset Management Limited^{36 37}

Mal-*affidavit* gew annessi diversi dokumenti relatati mal-ilment, li huma ittra datata 21 ta' Jannar 2013, li fiha l-provditur tas-servizz qed jinforma lill-ilmentatur bl-ezitu tal-verifika tal-fajl tieghu minn *Marccus Partners and Mazars Group*;³⁸ kopja tal-*Application Form* u l-*Experienced Investor Declaration Form*,³⁹ kopja tal-*Contract Note*,⁴⁰ prospett tal-*holdings* tal-ilmentatur⁴¹ u prospett ta' *dividends/reinvestments*.⁴²

*Affidavit ta' Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴³

Mal-*affidavit* tieghu, Mario Mallia, ghamel partikolarment referenza ghall-fatt li l-investment fil-proprjeta immobbli kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-krizi finanzjarja globali li hakmet is-swieq finanzjarji madwar id-dinja.

Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatur kien accetta l-Offerta tal-provditur tas-servizz (€0.75), liema offerta kienet suggetta ghal diversi kundizzjonijiet.

*Affidavit ta' Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴⁴

L-*affidavit* ta' Kenneth Farrugia huwa iktar iffukat fuq l-irwolijiet tas-*SICAV*, tal-*BOV Asset Management Limited* bhala *Manager* tal-Fond, tal-*Bank of Valletta p.l.c.* bhala l-Kustodju tal-Fond, u l-*LVMMPPF* innifsu. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* ta' Farrugia giet ipprezentata kopja tal-Prospett Supplementari datata l-1 ta' Settembru 2005.

³⁶ A fol 69

³⁷ Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, b'effett mit-22 ta' Novembru 2016, '*Valletta Fund Management Limited*' saret tissejjah '*BOV Asset Management Limited*'.

³⁸ A fol 71

³⁹ A fol 72

⁴⁰ A fol 76

⁴¹ A fol 77

⁴² A fol 78

⁴³ A fol 81

⁴⁴ A fol 125

*Affidavit ta' Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*⁴⁵

L-*affidavit* ta' Peter Perotti enfasizza fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMMPF u x'wassal ghal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li saru mal-investituri f'dan ir-rigward.

Apparti l-*affidavit* ta' Avalon Abela, it-tlett *affidavits* l-ohra kienu jinkludu stqarrijiet u dokumentazzjoni b'mod generali u mhux specifici ghall-ilment innifsu.

L-Investment hekk kif mibjugh lill-ilmentatur

Jirrizulta, kemm mill-ilment u anke mill-*affidavit*, li l-ilmentatur gie moghti parir mill-provditur tas-servizz li wassal biex inxtara l-investment li dwaru qed jaghmel l-ilment.

Min-naha l-ohra, il-provditur tas-servizz ma ressaq ebda evidenza li tikkontesta dak li qal l-ilmentatur fir-rigward tat-tip ta' servizz li dan ircieva meta xtara l-LVMMMPF.

L-*Application Form*⁴⁶ tindika li t-tranzazzjoni ta' xiri mill-ilmentatur saret fit-3 ta' Novembru 2005, fejn gie investit l-ammont ta' €19,861.86. Il-hlas ghall-investment fil-LVMMMPF kien gej minn rikavat ('*redemption*') ta' bejgh ta' investment ('*La Valette Malta Bond Fund*') li kellu l-investitur.⁴⁷ Skont il-*Contract Note*,⁴⁸ il-gurnata meta x-xiri sar effettiv ('*Deal Date*') kien it-8 ta' Novembru 2005. Inxtraw 19,413.0280 sehem ghall-prezz ta' €1.0001 kull sehem. Skont din l-istess *Application Form*, id-dhul minn dan il-Fond kellu jigi imhallas lill-ilmentatur f'kont li kellu mal-istess provditur tas-servizz. Infatti, skont il-prospett ta' *dividends/reinvestments*,⁴⁹ l-ilmentatur ircieva qligh nett ta' €1,171.572 minn fuq l-investment fil-LVMMMPF.

⁴⁵ A fol 253

⁴⁶ A fol 72

⁴⁷ Dan huwa ndikat fit-taqsima *Source of Funds* fl-*Application form* (A fol 73) u kkonfermat mill-ilmentatur fl-*affidavit* (a fol 65).

⁴⁸ A fol 76

⁴⁹ A fol 78

Mal-istess *Application Form* giet ukoll kompilata *Experienced Investor Declaration Form*,⁵⁰ li hekk kif indikat fl-*Appendix V*⁵¹ tal-Prospett Supplimentari⁵² datat l-1 ta' Settembru 2005, **l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investment ma setghet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.**

Sabiex investitur seta' jkun meqjus eligibbli li jinvesti fil-LVMMPPF, kellu jissodisfa wahda minn tliet kriterji partikolari, li permezz taghhom jigi meqjus bhala *Experienced Investor*. Dawn il-kriterji huma elenkati kemm fid-definizzjoni⁵³ ta' *Experienced Investor* fil-Prospett Supplimentari, kemm f'*Appendix V* tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*. Din il-formola turi li d-dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatur innifsu kien li huwa *Experienced Investor* peress li fil-hames snin precedenti kien ghamel tranzazzjonijiet ta' investment li kienu jammontaw ghal tal-inqas is-somma ta' USD50,000 jew l-ekwivalenti.

Fit-30 ta' Gunju 2011, l-ilmentatur applika⁵⁴ ghall-Offerta li kienet saret mill-provditur tas-servizz f'Mejju 2011 lill-azzjonisti kollha fil-LVMMPPF li giet trattata aktar 'il fuq f'din id-decizjoni. L-ilmentatur ha s-somma ta' €14,559.77 f'kumpens li huwa l-ammont ta' *units* li kellu (19,413.028) multiplikati b'€0.75.

Jirrizulta wkoll li meta sar l-ezercizzju tal-*Mazars* fis-sena 2011 fuq Direttiva tal-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta, din id-ditta kienet irriediet il-fajl tal-ilmentatur ghand il-provditur tas-servizz li kien ukoll kitiblu dwar l-ezitu.

Kopja tal-ittra li ntbaghtet mill-provditur tas-servizz lill-ilmentatur giet intavolata mill-provditur tas-servizz bhala parti mill-*affidavit* ta' Avalon Abela.⁵⁵

F'din l-ittra l-*Mazars* iddikjaraw li '*... it results that you qualify as an "Experienced Investor" as defined in the approved Prospectus of the La Valette Multi Manager Property Fund (the Fund) and, consequently, you are not eligible for any additional payment from the Bank.*'

⁵⁰ A fol 75

⁵¹ A fol 179

⁵² A fol 129 et seq

⁵³ A fol 132

⁵⁴ A fol 8

⁵⁵ A fol 71

Experienced Investor u l-Experienced Investor Declaration Form

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta' Settembru 2005, l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investment ma setghet tigi accettata sakemm l-*Experienced Investor Declaration Form* ma tkunx kompluta. Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching*,⁵⁶ tindika bic-car li:

'No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it.'

L-istess sezzjoni tindika ukoll:

'Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section "Definitions".'

Taht is-sezzjoni *Definitions*⁵⁷ fil-Prospett Supplimentari, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

'Experienced Investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:

- 1. a person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
- 2. a person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*
- 3. a person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD 50,000.*

In case of joint Applicants, the Applicants must have either:

- i. carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to*

⁵⁶ A fol 145

⁵⁷ A fol 132

USD50,000 in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or,

- ii. carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case, provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly.*

Izda jekk, imbaghad, tinghata harsa lejn *I-Experienced Investor Declaration Form*⁵⁸ li l-ilmentatur gie pprezentat sabiex jiffirma jirrizulta li din l-istess formola mhix kompluta.

Dan ghaliex minkejja li d-definizzjoni⁵⁹ fil-prospett tinkludi klawsola kruċjali li tghid *'Experienced Investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is: ...'*, din l-istess klawsola ma gietx kwotata fl-*Experienced Investor Declaration Form* hekk kif prezentata lill-ilmentatur.

Fir-rapport taghha tat-22 ta' Gunju 2012, dwar *'sales practices'* tal-BOV in konnessjoni ma' dan il-Fond, l-MFSA tat ukoll importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta' *'Experienced Investor'*:

'The features of the Fund including its risk factors as contained in the Prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as "Experienced Investors", therefore, "persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved" with regards to an investment in the Fund'.⁶⁰

Dan ifisser li meta l-ilmentatur kien qed jiffirma *I-Experienced Investor Declaration Form* hekk kif prezentata lilu, ma giex infurmat li permezz tal-firma tieghu kien qed jiddikjara li hi ghandu *'expertise, experience and knowledge'* li

⁵⁸ A fol 75

⁵⁹ A fol 132

⁶⁰ *Report by the MFSA investigation into the sales practices...etc. pg. 10 Bold tal-Arbitru*

jista' jifhem ir-riskji involuti u, ghalhekk, jista' jiehu decizjonijiet dwar l-investment wahdu.

Barra minn hekk, minkejja d-dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatur, il-provditur tas-servizz naqas milli jissostanzja din id-dikjarazzjoni billi jipprezenta l-evidenza mehtiega li turi li l-ilmentatur jilhaq it-tielet kriterju ta' *Experienced Investor*, jigifieri li kienu saru tranzazzjonijiet li jammontaw minn tal-inqas ghal USD50,000 fil-hames snin precedenti.

Minkejja li l-*Experienced Investor Declaration Form* hi formola mhux kompluta, il-provditur tas-servizz xorta ghazel li jitfa' l-*onus* u r-responsabbiltà fuq l-ilmentatur.

L-Eligibilità tal-Ilmentatur bhala *Experienced Investor*

Fl-applikazzjoni tieghu, l-ilmentatur iffirma li kien eligibbli taht it-tielet kriterju, cioè, li fil-hames snin precedenti ghamel tranzazzjonijiet ta' investment li jammontaw ghal mill-inqas is-somma jew ekwivalenti ghal USD50,000

Fil-prospett tal-*holdings*⁶¹ tal-ilmentatur, hemm lista ta' investimenti li kellu f'diversi skemi ta' investment kollettiv imhaddma mis-sussidjarja tal-provditur tas-servizz, cioè, *BOV Asset Management Limited*. Din il-lista tinkludi anke investimenti li saru **wara** l-investment fil-LVMMPPF li, allura, mhux qed tittiehed konoxxenza taghhom ghall-finijiet ta' dan l-ilment.⁶²

Skont l-evidenza mressqa, l-unika tranzazzjoni li saret mill-ilmentatur fil-hames snin precedenti qabel ma nxtara il-LVMMPPF kien il-bejgh tal-*La Vallette Malta Bond Fund* li kien originarjament inxtara fis-sena 1997 (jigifieri aktar minn hames snin qabel it-tranzazzjoni fil-LVMMPPF). Ir-rikavat mill-bejgh ta' dan il-Fond - li kien denominat fil-Lira Maltija - kien jammonta ghal Lm8,653.73⁶³ (49.8750 *units* bil-prezz ta' Lm173.7450 kull *unit*⁶⁴) li inqaleb ghal ewro ekwivalenti ghal €20,185. Dan huwa konsistenti mal-*affidavit* tal-

⁶¹ A fol 77

⁶² Infatti, fl-ilment tieghu, l-ilmentatur jirreferi ghal *Vilhena Dynamic Multi Manager Fund* li izda kien inxtara f'Novembru 2006, sena wara li xtara il-LVMMPPF.

⁶³ Ghal numru ta' tranzazzjonijiet li sehhew qabel l-1 ta' Jannar 2008 (meta l-euro hadet post il-Lira Maltija bhala munita ufficjali), il-valuri fil-prospett ta' *holdings* tal-ilmentatur li pprezenta l-provditur tas-servizz jirreferu ghal munita originali, cioè, il-Lira Maltija.

⁶⁴ A fol 77

ilmentatur⁶⁵ meta, b'referenza għall-parir li kien taħ l-ufficjal tal-provditur tas-servizz, qal: *'... issuggerieli naqleb dawk l-Lm8,000 tal-La Vallette Malta Bond Fund Accumulator fil-La Vallette Multi Manager Property Fund.'*

Irid jigi osservat li, abbazi tal-evidenza mressqa mill-provditur tas-servizz, il-bejgħ tal-*La Valette Malta Bond Fund* ma kienx bizzejjed għal dak mitlub mit-tielet kriterju biex jagħmel lill-ilmentatur *'Experienced Investor'*.

Minkejja li l-provditur tas-servizz kien ben konsapevoli tal-ilment u l-*affidavit* tal-ilmentatur, fl-ebda hin ma kkontesta dak li qal l-ilmentatur. Lanqas ma l-provditur tas-servizz għazel li jressaq lill-impjegat tiegħu li biegh dan l-investiment lill-ilmentatur partikolarment, meta dan issemma b'ismu mill-ilmentatur.

Konkluzjoni

- L-ilmentatur gie pprezentat b'*Experienced Investor Declaration Form* li mhix *in line*a mal-Prospett Supplimentari fir-rigward tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor*. Minkejja dan, il-provditur tas-servizz xorta għazel li jitfa' r-responsabbiltà ta' din id-dikjarazzjoni fuq l-ilmentatur.

Certament li l-provditur kellu l-obbligu li jara l-interess tal-investitur hekk kif inhu obligat li jagħmel a bazi ta' *Standard Licence Condition 3.03* tal-*Investment Services Guidelines* (mahruga f'Mejju 2004) applikabbli dak iz-zmien li tgħid: *'The Licence Holder shall act with due skill, care and diligence – and in the best interests of its customers and of the market.'*

- Il-provditur tas-servizz naqas milli jipprovi tagħrif dwar investimenti precedenti li seta' kellu l-ilmentatur biex jissodisfa it-tielet kriterju li kellu, teknikament, jirrendih *Experienced Investor* u, allura, eligibbli li jinvesti *fil-LVMMPPF*.
- Ghalkemm, skont l-ittra tal-provditur tas-servizz,⁶⁶ id-ditta *Mazars* harget bil-konkluzzjoni ta' natura teknika li l-ilmentatur kien *'Experienced Investor'*, skont it-tielet kriterju dwar l-ammont ta' investimenti li kellu jagħmel persuna *'Experienced Investor'*, mill-analizi tal-Arbitru din ma

⁶⁵ A fol 65

⁶⁶ A fol 71

tirrizultax. L-ilmentatur ma kellux \$50,000 investiti fil-hames snin precedenti mid-data meta ghamel l-investment fil-LVMMPF.

Il-provditur tas-servizz naqas milli jipprovdi taghrif li meta l-ilmentatur inghata parir finanzjarju, l-ufficjal kiseb u rregistra t-taghrif personali u finanzjarju necessarju biex seta' jkun f'qaghda li jaghti rakkomandazzjonijiet xierqa kif kien obligat jaghmel a bazi ta' *Standard Licence Condition 3.04 tal-Investment Services Guidelines* (applikabbli dak iz-zmien) li tghid:

'Before performing any service involving the provision of investment advice or discretionary portfolio management for a customer, the Licence Holder must obtain and record the personal and financial information necessary to make appropriate recommendations/ investment decisions...'

Ghar-ragunijiet hawn fuq imsemmija u mill-provi prodotti f'dan il-kaz jirrizulta li l-ilmentatur ma setax jigi meqjus bhala *'Experienced Investor'* u, ghalhekk, l-ilment huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz.

Ghaldaqstant, *ai termini* tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lill-provditur tas-servizz ihallas lill-ilmentatur is-somma ta' erbat elef, tmien mija u tlieta u hamsin ewro u hamsa u ghoxrin centezmu (€4,853.25).

Bl-imghaxijiet legali mid-data ta' meta gie pprezentat dan l-ilment quddiem l-Arbitru sad-data tal-hlas effettiv.

L-ispejjez legali ta' dan il-kaz huma ghall-provditur tas-servizz.

**Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji**